

Minikonfirmander lære at bede

En undervisningserfaring

Michael Wæver er diakon tilknyttet Den danske Diakonissestiftelse og bor i Vejle. Sidste år medvirkede han ved undervisning af minikonfirmander ved Skt. Nicolai Kirke og fortæller her om den dag, hvor han skulle lære dem at bede. Det var 3. eller 4. undervisningsdag i forløbet.

Fadervor var allerede på plads fra 2. undervisningsdag. Den var gennemgået og lært udenad. Nu skulle de lære noget om at bede med egne ord. Michael og de øvrige medvirkende (to frivillige og en sognemedhjælper) lagde vægt på, at børnene skulle opleve det som en slags gudstjeneste, og man gjorde meget ud af at få en smuk og alvorlig stemning i rummet. Det fremgår af omstående plan for dagen.

Rummet var Vejles store Sct. Nicolai Kirke, hvortil børnene (16 stk.) hentes i bus fra Damhavens Skole. Hele forløbet varede tre timer.

Ved ankomsten fik børnene navneskilte og blev ført op i Søndre korsarm. Faste pladser skulle dæmpe mulig uro. Gudstjenestepræget blev fra begyndelsen anslået bl.a. ved, at der på et bord tændtes tre symbollys, små alterlys, for Faderen, Sønnen og Helligånden. Treenigheden blev kort forklaret.

Efter servering af saftevand og boller lagde Michael op til samtale om "at bede om" og om "at sige tak" og om den frie bøn. Her er stikordene til hans oplæg:

At sige tak

"På ferie hos min faster og onkel. Sommerhus uden tv, strand, bål, snobrød, telt, historier. Bedste ferie nogensinde. Da jeg kom hjem, fortalte jeg alle om, hvor godt det havde været. Men efter et stykke tid

kom jeg i tanker om, at jeg jo ikke havde fået sagt tak. Så jeg ringede til dem og sagde tak. Og faktisk blev jeg endnu mere glad for ferien, da jeg endelig havde fået sagt tak til min faster og onkel.

På skovtur med mine forældre og søskende. Frokost ved en skovsø. Pludselig opdagede jeg tre rådyr stå og græsse ved bredden på den anden side af søen. 'Har I set de rådyr derovre?' sagde jeg til min familie. 'Synes I ikke, de er enormt flotte?' – 'Jo,' sagde min far, 'det kan vi takke Gud for.'

Hvad tror I, han mente med det?

Hvad kunne I få lyst at sige Gud tak for?"

At bede om

"På min skolevej var der en hund i haven ved et bestemt hus. Den gæde altid ad mig og så rigtig godt arrig ud. Jeg var bange for den, selv om den stod bundet til et træ med en jernlænke. Jeg bad derfor min mor, om hun ville følge mig i skole. Det ville hun godt. Sammen med min mor følte jeg mig altid tryk og var slet ikke bange mere. Nu hvor jeg er voksen, kan jeg stadig godt være lidt bange for arrige hunde. Min mor har jeg ikke længere, men så beder jeg Gud, om han vil følges med mig, når jeg møder en arrig hund.

Er der nogen af jer, der har prøvet at bede Gud om noget?

Hvad kunne I tænke jer at bede Gud om?"

Børnene svarede ivrigt på spørgsmålene og tænkte med. De emner, de foreslog at takke for eller bede om, blev skrevet på to store røde hjerter af pap, som var fremstillet

til formålet. Naturligvis skal bønner skrives på et hjerte – de kommer jo fra hjertet og udtrykkes med hjertet.

Hjerter var det også, børnene nu fik udleveret som bønnesedler. Røde hjerter med guldsnor på. Børn forstår godt det signal, der ligger i, at underviseren har gjort sig umage med de fysiske forhold. Intuitivt fatter de, at det med bøn kun kan fattes, hvis mange sanser tages i brug. Børnene fik nu besked om, at på disse bønnesedler skulle de hver skrive to bønner til Gud: På den ene side en tak, og på den anden side noget, de ville bede Gud om. Det blev oplyst, at alle bønnerne senere ville blive læst op for hele gruppen. Og de fik tilbud om hjælp til at skrive, for en del af dem var ikke så dygtige til det.

På forhånd havde Michael og de andre medarbejdere haft nogen tvivl om det rigtige ved, at bønnerne skulle læses op. Ville nogle af børnene holde sig tilbage af frygt for at blive til grin? Denne bekymring blev gjort til skamme. Børnene skrev meget åbenhjertigt, og ved den senere oplæsning var der ingen antydning af drilleri. Det er Michaels vurdering, at dette kun lykkedes, fordi man havde brugt så megen opmærksomhed på at bygge en ægte gudstjenestestemning op. Børnene var meget seriøse og andægtige.

Det hjalp også meget på roen og alvoren, at organisten flere gange spillede stille, når der ikke skulle siges noget. Musikken gav ikke plads for uro og rastløshed, men holdt den gudstjenstlige atmosfære levende.

Efter at de havde skrevet på bønnesedlerne, gik hele flokken i procession fra korsarmen frem til kirkens lysglobe, med Michael i spidsen for at holde et jævnt tempo. Herunder spillede organisten.

Alle satte sig rundt om lysgloben. Bønnesedlerne blev lagt i en kurv, og et klæde lagdes over den.

Nu skulle der egentlig have været noget med sang, men det var tydeligt, at børnene gerne ville frem til, at deres bønner blev læst op, så man gik direkte i gang med det.

En af de frivillige gik rundt med kurven. Hvert barn tog en bønneseddel under klædet uden at se på den.

Oplæsningen foregik som ekkobøn – en voksen læste først stille, barnet gentog højt. Dette på grund af varierende læse- og skrivefærdigheder. Dog insisterede en del børn på, at de selv ville læse højt.

Også under oplæsningen spillede organisten stilfærdigt – stemmerne kunne godt høres alligevel, men musikken opsugede den smule uro, der måtte være i rummet. Det var kun en smule, for børnene var meget koncentrerede og nærmest højstemte.

Også de voksne havde på lige fod med børnene skrevet bønner, som blev læst op.

Ved at lade andre læse de personlige bønner op, føjedes endnu et aspekt til forståelse af bøn: forbønsaspektet!

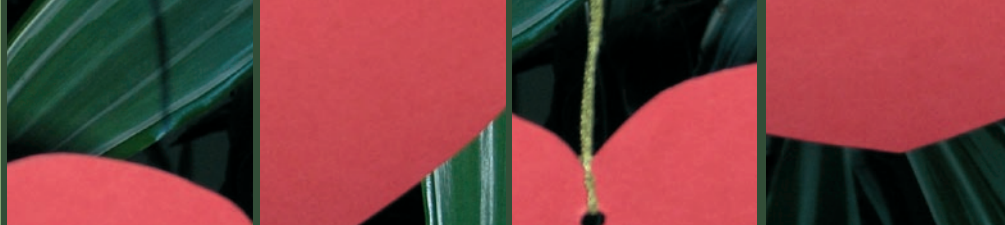
Bønnerne samledes i kurven igen, før man sang en salme. Og først nu kom bibelteksten – en genfortælling af lignelsen om farisæren og tolden efter Tine Lindhardts børnebibel. Der var i forvejen opstillet figurer, som forestillede de to. Fordelen ved at vente med den bibelske tekst til nu var, at børnene havde personlige erfaringer at knytte til ved, da de hørte om de to mænds bøn. Således kom lignelsen til at virke meget mere vedkommende, end hvis de havde hørt den først. Det viste sig også under den gode samtale, der kom i stand efter genfortællingen. Børnene udtalte sig begavet om, hvad Jesus havde ment med lignelsen.

Nu fulgte en kort snak om fadervor og om stillebøn. Michael forklarede, at hvis man ikke kan finde på ord til en bøn, kan man altid bruge fadervor. Kan man heller ikke huske fadervor, kan man bare sidde helt stille og være "i bøn"; det kaldes stillebøn, hvor man bare tænker på det, man gerne vil have skal ske, eller det man har at sige tak for.

Før alle bad fadervor sammen, lærte Michael børnene at tegne korsets tegn for sig selv. Han sad ned sammen med dem og fortalte om forskellig brug af korstegning, ved nadver, velsignelse eller fadervor. Lærte dem at gøre det: Med de tre første fingre (for treenigheden) tegner man et kors fra pande til brystben og derefter fra venstre til højre. Øvede det et par gange. Så bad de fadervor i kor, og derefter tegnede de korset for sig selv. Og de bad rigtigt og var meget alvorsfulde.

Efter at have sunget "Måne og sol" gik alle i procession (med orgelledsagelse) tilbage i korsarmen, hvor bønnesedlerne blev hængt op på en stor opslagstavle. Børnene fik nu en blank bønneseddel, igen et fint rødt hjerte med guldsnor. Den kunne de, forklarede Michael, skrive deres helt personlige tak og bøn på og måske hænge den over deres seng eller lægge den på et privat sted.

Michael har fremstillet nogle smukke bogmærker med fadervor. Børnene skulle have haft et hver med hjem som hjælp til at lære det udenad, fortalte han dem til sidst. Men eftersom de allerede kunne fadervor så godt, behøvede de ikke fadervor-bogmærket til at springe dem i øjnene. Naturligvis bøjede han sig for deres protest, og nu har de formentlig fadervor liggende i deres yndlingsbøger derhjemme.

Program for dagen

- Kl. 10.30 **Opstilling i Sct. Nicolai Kirke.**
Husk dukker, klæder, bønnekurv m. klæde, kerter, bønnesedler, blyanter, tusch, nåle, tape, 2 store hjerter, arbejdsmapper, hvidt bordpapir, bogmærker
- Kl. 11.30 **Afhentning i klassen med bus**
- Kl. 11.45 **Ankomst til kirken**
- Stiller op i våbenhuset, får navneskilte udleveret
 - Går op i sdr. korsarm, får faste pladser. MW sidder blandt drengene
 - Tænde symbollys
 - Bordsang: Glædens Herre
 - Saftevand & boller
 - Aflevere stearinstumper
 - Afrydning på højskolevis
 - Synge et par sange
 - Samtale om "at bede om" og "at sige tak" samt fri bøn
 - Udlevering af bønnesedler til børnenes egne bønner
- Kl. 12.20 **Minigudstjeneste**
Stole i halvcirkel omkring lysgloben – husk arbejdsmapper
- Børnene går i enkeltrække fra sdr. korsarm til lysgloben, mens Erik præluderer. MW går forrest.
 - Den personlige bøn lægges i bønnekurven. Børnene sætter sig.
 - Oplæsning – ekkobøn – fra bønnekurven (klæde over) og lystænding, mens Erik spiller svagt på orglet.
 - Genfortælling af "Lignelsen om farisæeren og tolderen"
 - Ud fra dukkeopstillingen samtales med børnene om, hvad Jesus vil fortælle med lignelsen.
 - Snak om fadervor og stillebøn
 - Fadervor – korstegning
 - Salme: Måne og sol. Erik spiller
 - Hænge hjertebønner op i korsarmen, mens orglet spiller.
- Kl. 13.00 **Opdeling i 2 hold:**
- Kirketårn – klokker og kirkespil – aftales nærmere m. Erik
 - Navneleg i korlokalet – husk navnelister og tørklæde
- Kl. 14.50 **Udlevering af blanke bønnesedler og slik**
Afhentning i bus

